

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2019

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 21/2

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (50) KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše telele (30) KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana (20)

- 2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
- Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
- 4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
- 5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele pele ga ditšweletšwa ka moka.
- 6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
- 7. Šomiša nako ya gago ka tsela ye:

KAROLO YA A: Metsotso ye 80 KAROLO YA B: Metsotso ye 40 KAROLO YA C: Metsotso ye 30

- 8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotsiso di nomorilwego ka gona.
- 9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
- 10. Palo ya mantšu e se akaretše hlogo.
- 11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

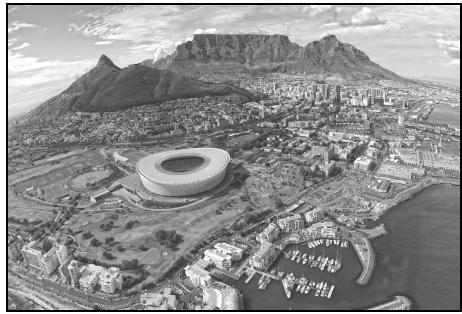
Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 200 le 300.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

- 1.1 Ge ke gopola tša letšatši leo ... [50]
- 1.2 Bophelo bo sa tšwelapele. [50]
- 1.3 Ge nka ba ... **[50]**
- 1.4 Bafsa le meaparo ya bona. [50]
- 1.5 Na go bile bohlokwa go ya dikgethong tša 2019? **[50]**
- 1.6 Ke a leboga ... **[50]**
- 1.7 Lebeledišiša diswantšho tše gomme o ngwale taodišo ka SE TEE sa tšona. Diswantšho tše di ka tsoša maikutlo goba boikgopolelo bjo bo itšego.

ELA HLOKO: Go swanetše go ba le kamano magareng ga taodišo ya gago le seswantšho se o se kgethilego.

1.7.1

[Mothopo: www.google.co.za]

1.7.2

[Mothopo:www.google.co.za]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE

POTŠIŠO YA 2

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 120 le 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 **LENGWALO LA SEGWERA**

Mogwera wa gago o paletšwe ke go atlega dithutong tša marematlou. Mo ngwalele lengwalo la kwelobohloko, o be o mo kgopele le go mo hlohleletša go boeletša mphato woo.

[30]

2.2 BOPHELO BJA MOHU

Moagišane wa geno o hlokofetše. Ba go kgopetše gore o ba thuše ka go ngwala tša bophelo bja mohu. Ngwala tša bophelo bja mohu.

[30]

2.3 **LENANEOTHERO LE METSOTSO**

O mongwaledi wa Mokgatlo wa Tlhabollo le Leago wa bafsa motseng wa geno. Ngwala lenaneothero le metsotso ya kopano yeo le bilego le yona.

[30]

2.4 **POLELO**

Sekolong sa geno go na le moletlo wa taelano le barutwana ba mphato wa 12.

O kgopetšwe go fa polelo bjalo ka moemedi wa Lekgotlakemedi la Barutwana. Ala polelo yeo.

[30]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA

POTŠIŠO YA 3

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 **PAPATŠO**

O butše kgwebo ya go rekiša dipene le diphensele ka geno. Ngwala papatšo yeo ka yona o tsebišago setšhaba ka kgwebo ya gago.

3.2 **POSKARATA**

Ngwalela Lekgotlakgašo la Selete sa geno poskarata gomme o meme setšhaba go tla phadišanong ya bommasebotsana ba ngwaga wa 2019 motseng wa geno.

[20]

[20]

3.3 **DITAELO**

Motswala wa gago o reketšwe selefouno. Mo fe ditaelo tša go feta TŠE HLANO tša go mo thuša gore a e hlokomele bjang.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20 PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 100